

## بررسی علل گسترش اسلام در جهان بدون رسانه عصر پیامبر (ص) با بهره گیری از آیات قرآن کریم

علی صابری (ali@saberi.biz)

کارشناس مرکز تحقیقات و برنامه ریزی بانک ملت

نام گذاری سال ۱۳۸۵ به اسم مبارک پیامبر اعظم، ختم نبوت و صفوت آدمیان محمد مصطفی (ص) بهانه ای برای تقرب و انس بیشتر با آن حضرت و امانت بلاتحریفش قرآن کریم است؛ شفای قلوب، هدایت مردم و رحمت عالمیان. و قرآن از محمد بسیار گفته است و تکلم بی پرده ی الهی با فرستاده ای از جنس بشر را می توان حس کرد. تا کنون از خود پرسیده ای محمد (ص) در آن عصر غرق در جهالت و فارغ از هرگونه امکانات ارتباطی به معنای امروزی، چگونه اسلام را به عنوان دینی جهان شمول بر بشریت عرضه می دارد؟ پاسخ این سؤال را در معجزه ی خاتم می توان یافت. به طور کلی توفیق پیامبر در رسالت خود و جهان شمولی دین اسلام را می توان در ۵ بخش مطرح نمود:

۱- ویژگی های فردی و حسن خلق پیامبر

خصوصیات رفتاری پیامبر به گونه ای است که جهانی را اسیر محبت خویش نمود

۱-۱- لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ (احزاب- ۲۱)

مسلماً برای شما در [اقتدا به] رسول خدا سرمشقی نیکوست.

۱-۲- أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ (شرح- ۱)

آیا برای تو سینه ات را نگشاده ایم؟

(اشاره به شرح صدر پیامبر در مقابل سخنان و مسائل مختلف)

۱-۳- لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ، لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ (آل عمران- ۱۵۹)

[تو ای پیامبر] اگر تندخویی سنگ دل می بودی، مردم از گرد تو پراکنده می شدند

۱-۴- أَنْكَ لَعَلَى هَدًى مُسْتَقِيمٍ (حج- ۶۷)

[ای پیامبر] همانا تو بر راه راست هستی

۱-۵- قرآن کریم به توصیفات پیشین بسنده نمی نماید و با شکوه ترین وصف را در مدح پیامبر

بیان می دارد:

أَنْكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ (قلم- ۴)

همانا تو بر خلق و خوی بزرگ [نیکو] هستی

۲- فداکاری ها و از خود گذشتگی های پیامبر(ص)

- ۱-۲- حضرت محمد(ص) در اجرای رسالت و مأموریت خود آنقدر استوار و کوشا بود که فراتر از وظیفه ی خودعمل می نمود تا جایی که خداوند خطاب به او می فرماید:
- «طه، ما انزلنا علیک القرآن لتشقی» (طه- ۱ و ۲)
- ای پیامبر! ما قرآن را بر تو فرو نفرستادیم تا رنج ببری
- ۲-۲- خداوند ۲ بار در قرآن می فرماید:
- «لعلک با خع نفسک» (کهف- ۶ و شعرا- ۳)
- شاید جان خود را از دست دهی [از ایمان نیاوردن ایشان]
- ۳- حمایت، هدایت و راهنمایی مستمر الهی
- خداوند متعال در جای جای قرآن فرستاده ی خود را به طور مستمر راهنمایی و هدایت می نماید و از این حیث قرآن به منزله ی یک دستورالعمل اجرایی در تمام شئون حیات یک فرد مسلمان می تواند مورد استفاده قرار گیرد.
- ۱-۳- یا ایها النبی اتق الله و لا تطع الکافرین و المنافقین (احزاب-۱)
- ای پیامبر تقوای الهی پیشه کن و از کافرین و منافقین پیروی مکن
- ۲-۳- واتبع ما یوحی الیک من ربک (احزاب-۲)
- و از آن چه بر تو وحی می شود تبعیت کن
- ۳-۳- و توکل علی الله و کفی بالله و کیلا (احزاب-۳۹)
- و بر خدا توکل کن و بس است خداوند وکیل
- ۳-۴- قل یا ایها الکافرون، لا أعبد ما تعبدون... لکم دینکم ولی دین (کافرون)
- ای پیامبر! بگو ای کافران، نمی پرستم آنچه را که شما می پرستید... شما به دین خود ابت پرستی] باشید و من نیز به آیین خود] خداپرستی]
- ۳-۵- و اصبر علی ما اصابک (لقمان-۱۷)
- و بر آنچه [از سختی ها] بر تو می رسد شکیبا باش
- ۳-۶- واللّه یعصمک من الناس (مائده-۶۷)
- و خدا تو را از [گزند] مردم محافظت می نماید
- ۳-۷- ادفع بالّتی هی احسن السّیئه (مؤمنون-۹۶)
- بدی را به بهترین روش دفع کن (بدی را با نیکی پاسخ بده)
- ۳-۸- یا ایها الرّسول بلغ ما انزل الیک من ربک و ان لم تفعل فما بلّغت رسالته (مائده-۶۷)
- ای پیامبر آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده به مردم برسان و اگر چنین نکنی رسالت او را انجام نداده ای
- ۴- تکریم مقام والای پیامبر از سوی خداوند
- ۴-۱- ان الله و ملائکته یصلّون علی النّبی، یا ایها الذین امنو صلّوا علیه و سلّموا تسلیما (احزاب-۵۶)
- خدا و فرشتگانش بر پیامبر صلوات و درود می فرستند، ای اهل ایمان شما هم بر او صلوات و درود بفرستید و تسلیم فرمان او شوید.
- ۴-۲- النّبی اّولی با لمومنین من أنفسهم (احزاب- ۶)
- پیامبر اولی و سزاوارتر است به مومنان از خود آن ها

۳-۴- إِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ (قلم- ۳)

ای پیامبر! همانا تو را مزدی بی پایان است

۴-۴- وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى (ضحی - ۵)

و بزودی آنقدر به تو عطا خواهد نمود که خشنود شوی

۴-۵- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ (الحجرات- ۲)

ای کسانی که ایمان آورده اید، صدایتان را بلندتر از صدای پیامبر مکنید.

۵- مبنای جهانی دین اسلام

دین اسلام به عنوان کامل ترین دین و تنها دین مقبول نزد خداوند ذاتاً جهان شمول است و این

نکته در آیات زیادی از قرآن بیان شده است.

۴-۱- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا (اعراف- ۱۵۸)

بگو ای مردم من فرستاده ی خدا به سوی همه ی شما هستم.

۵-۲- وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَ نَذِيرًا (سبا - ۲۸)

ما تو را نفرستادیم مگر آن که برای همه ی مردم بشارت دهنده و انذارگر باشی.

۵-۳- وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ (انبیا - ۱۰۷)

ای پیامبر، تو را مایه ی رحمت برای جهانیان فرستادیم.

۵-۴- تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا (فرقان- ۱)

بزرگ است کسی که بر بنده ی خود فرقان [جدا سازنده حق از باطل] را نازل فرمود تا برای

جهانیان هشدار دهنده باشد.